

LATVIJAS BANKAS PADOME

K. VALDEMĀRA IELA 2A, RĪGA, LV-1050, LATVIJA. TĀLRUNIS +371 67022300, E-PASTS INFO@BANK.LV, WWW.BANK.LV

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Ieteikumi Nr. _____

Ieteikumi sankciju piemērošanai par pārkāpumiem statistikas jomā

Izdoti saskaņā ar
Latvijas Bankas likuma
72. panta ceturto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Ieteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas Banka var piemērot sankcijas par šādiem pārkāpumiem statistikas jomā:

1.1. Latvijas Bankas izdotajos tiesību aktos noteikto statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasību, iesniegšanas kārtības vai iesniegšanas termiņa pārkāpums;
1.2. pētnieciskajam darbam, kas vērsts uz situācijas izpēti, analīzi, konceptuālu priekšlikumu izstrādi vai ietekmes izvērtēšanu (tālāk tekstā – pētnieciskais darbs), saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izpaušana vai izmantošana pretēji mērķim, kādam tie pieprasīti un izsniegti.

2. Sankcijas par šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem Latvijas Banka nosaka:

2.1. neskarot Eiropas Centrālās bankas tiesības piemērot statistisko datu sniedzējam tieši piemērojamās Eiropas Savienības, t.sk. Eiropas Centrālās bankas, tiesību aktos noteiktās sankcijas;
2.2. ja atbildību par attiecīgo pārkāpumu neparedz statistisko datu sniedzēja darbību regulējošie likumi.

3. Sankcijas par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem var piemērot personām, kurām Latvijas Banka pētnieciska darba vajadzībām ir izsniegusi netieši identificējamus statistiskos datus (tālāk tekstā – datu saņēmējs).

4. Piemērojot sankciju, ievēro *ne bis in idem* principu, t.i., neviens nevar tikt sodīts dubulti par vienu un to pašu normatīvo aktu pārkāpumu.

5. Ieteikumu mērķis ir nodrošināt:

5.1. vienveidīgu un vienlīdzīgu sankciju piemērošanu, pastāvot vienādiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem;
5.2. samērīgu lēmumu pieņemšanu atbilstoši izdarītā vai pieļautā pārkāpuma apstākļiem, raksturam un smagumam, lai panāktu efektīvu pārkāpuma novēršanu;
5.3. Latvijas Bankas izdoto tiesību aktu, kuri paredz statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu, prasību ievērošanu un atturēšanu no pārkāpumu izdarīšanas;

5.4. atturēšanos no pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izpaušanas vai izmantošanas pretēji mērķim, kādam tie pieprasīti un izsniegti;
 5.5. informētību par pamatprincipiem, kas tiek ņemti vērā, nosakot sankcijas par pārkāpumiem statistikas jomā.

6. Sankciju var piemērot gan par izdarītu, bet jau beigušos, gan turpinātu šo ieteikumu 1.1. un 1.2. apakšpunktā minēto pārkāpumu.

7. No šajos ieteikumos noteiktās pieejas sankciju piemērošanā var atkāpties, to īpaši pamatojot attiecīgajā lēmumā.

8. Ja personas izdarītais pārkāpums nav radījis tādu negatīvu ietekmi, lai par to piemērotu sankciju, administratīvo lietu var neuzsākt, bet, ja tā ir uzsākta, jebkurā stadijā to izbeigt, nepiemērojot sankciju.

9. Lemjot par sankciju piemērošanu statistisko datu sniedzējam vai datu saņēmējam, ņem vērā personas iepriekš izdarītos pārkāpumus statistikas jomā, kā arī Latvijas Bankas likuma 62. panta trešās daļas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8. un 10. punktā minētos kritērijus, proti:

- 9.1. pārkāpuma smagumu;
- 9.2. pārkāpuma ilgumu;
- 9.3. personas vainojamības pakāpi;
- 9.4. pārkāpuma rezultātā personas gūtos ienākumus;
- 9.5. pārkāpuma rezultātā radītā kaitējuma labprātīgu atlīdzināšanu;
- 9.6. personas sadarbību pārkāpuma pārbaudē;
- 9.7. personas finansiālo stāvokli;
- 9.8. pasākumus, kurus persona veikusi, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos.

2. Pārkāpumu statistikas jomā veidi

2.1. Šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minēto pārkāpumu veidi

10. Šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minēto pārkāpumu veidi ir šādi:

- 10.1. Latvijas Bankas izdotajos tiesību aktos noteikto statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasību pārkāpums, kurš saistīts ar kļūdainu, nepilnīgu vai metodoloģiski nepareizu statistisko datu sagatavošanu un iesniegšanu;
- 10.2. Latvijas Bankas izdotajos tiesību aktos noteikto statistisko datu iesniegšanas kārtības pārkāpums, kurš saistīts ar to prasību neievērošanu, kuras noteiktas statistisko datu iesniegšanai;
- 10.3. Latvijas Bankas izdotajos tiesību aktos noteikto statistisko datu iesniegšanas termiņa pārkāpums, kurš saistīts ar statistisko datu novēlotu iesniegšanu vai to neiesniegšanu.

2.2. Šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minēto pārkāpumu veidi

11. Par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minēto pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izpaušanu uzskatāmi vismaz šādi pārkāpumi:

- 11.1. datu saņēmējs pazaudējis pētnieciskajam darbam saņemtus netieši identificējamus statistiskos datus;
- 11.2. notikusi pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu zādzība;
- 11.3. pētnieciskajam darbam saņemtiem netieši identificējamiem statistiskajiem datiem piekļuvusi persona, kas nav pilnvarota tiem piekļūt;

11.4. veicot pētniecisko darbu ar netieši identificējamiem statistiskajiem datiem Latvijas Bankas telpās, kur nodrošināta droša vide, datu saņēmējs ir veicis attiecīgo datu jebkāda veida ierakstīšanu vai kopēšanu un tos iznesis ārpus drošās telpas;

11.5. datu saņēmējs pētnieciskajam darbam saņemtus netieši identificējamus statistiskos datus vai informāciju par piekļuvi šiem datiem nodevis personām, kam nav atbilstīga piekļuves pilnvarojuma.

12. Par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minēto pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izmantošanu pretēji mērķim, kādam tie pieprasīti un izsniegti, uzskatāmi vismaz šādi pārkāpumi:

12.1. datu saņēmējs konkrētam pētnieciskajam darbam saņemtus netieši identificējamus statistiskos datus ir izmantojis citam pētnieciskajam darbam vai darbam, kas nav definējams kā pētnieciskais darbs;

12.2. datu saņēmējs pētnieciskajam darbam saņemtus netieši identificējamus statistiskos datus publicējis tā, ka tiek atklāta individuālā informācija par datu subjektu;

12.3. datu saņēmējs pēc pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izmantošanas termiņa beigām turpina izmantot šos datus;

12.4. datu saņēmējs līdz pētnieciskajam darbam saņemtu netieši identificējamu statistisko datu izmantošanas termiņa beigām nav šos datus iznīcinājis;

12.5. datu saņēmējs pētnieciskajam darbam saņemtus netieši identificējamus statistiskos datus izmanto kopā ar citiem datu avotiem, lai identificētu atsevišķus datu subjektus.

3. Sankciju piemērošana

3.1. Sankciju piemērošana par šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem

13. Lai noteiktu sankciju veidu un soda naudas apmēru, šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētie pārkāpumi tiek iedalīti četrās grupās:

13.1. mazāk būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi;

13.2. atkārtots mazāk būtisks pārkāpums;

13.3. būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi;

13.4. atkārtots būtisks pārkāpums.

14. Šo ieteikumu 1.1. punktā minētie pārkāpumi uzskatāmi par mazāk būtiskiem, ja izdarītā pārkāpuma negatīvā ietekme uz kādu no Latvijas Bankas sagatavojamo statistisko datu veidiem nav bijusi nozīmīga.

15. Šo ieteikumu 1.1. punktā minētie pārkāpumi uzskatāmi par būtiskiem, ja tie nozīmīgi ietekmē vismaz vienu no Latvijas Bankas sagatavojamo statistisko datu veidiem.

16. Šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētie pārkāpumi uzskatāmi par atkārtotiem, ja Latvijas Banka pirms to konstatējuma attiecīgajam statistisko datu sniedzējam vismaz vienu reizi pēdējo četru gadu laikā jau ir piemērojusi sankciju par šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem.

17. Iespējamās sankcijas par šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem ir šādas.

Nr.p.k.	Pārkāpums	Sankcija	Bāzes sankcija
1.	Mazāk būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi	Brīdinājums vai soda nauda līdz 250 <i>euro</i>	125 <i>euro</i>
2.	Atkārtots mazāk būtisks pārkāpums	Soda nauda no 150 <i>euro</i> līdz 400 <i>euro</i>	275 <i>euro</i>
3.	Būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi	Soda nauda no 300 <i>euro</i> līdz 600 <i>euro</i>	450 <i>euro</i>
4.	Atkārtots būtisks pārkāpums	Soda nauda no 500 <i>euro</i> līdz 700 <i>euro</i>	600 <i>euro</i>

18. Piemērojot sankcijas par 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem, tiek ņemti vērā:
18.1. vismaz šādi pārkāpumu izdarījušā vai pieļāvušā statistisko datu sniedzēja atbildību mīkstinošie apstākļi:

18.1.1. statistisko datu sniedzējs sadarbojas ar Latvijas Banku, lai novērstu pārkāpumu;

18.1.2. statistisko datu sniedzēja pieredze finanšu tirgū nav ilgāka par trim gadiem;

18.2. šādi pārkāpumu izdarījušā vai pieļāvušā statistisko datu sniedzēja atbildību pastiprinošie apstākļi:

18.2.1. statistisko datu sniedzējs nesadarbojas ar Latvijas Banku, lai novērstu pārkāpumu;

18.2.2. statistisko datu sniedzēja izdarītais vai pieļautais pārkāpums attiecas uz vairākiem Latvijas Bankai iesniedzamo statistisko datu veidiem.

19. Sankcijas par šo ieteikumu 1.1. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem nosaka, identificējot grupu, kurā ietilpst pārkāpums, ņemot vērā šo ieteikumu 9. punktā minētos kritērijus, 17. punktā minētās iespējamās sankcijas (aprēķinu uzsākot ar bāzes sankciju) un 18. punktā minētos apstākļus, kas var samazināt vai palielināt piemērojamās sankcijas apmēru, kā arī novērtējot sankcijas apmēra samērīgumu ar faktiskajiem apstākļiem, citiem statistisko datu sniedzējiem par salīdzināmiem pārkāpumiem piemērotajām sankcijām un statistisko datu sniedzēja finansiālo stāvokli un ietekmi uz to.

3.2. Sankciju piemērošana par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem

20. Lai noteiktu sankciju veidu un soda naudas apmēru, šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētie pārkāpumi tiek iedalīti četrās grupās:

20.1. mazāk būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi;

20.2. atkārtots mazāk būtisks pārkāpums;

20.3. būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi;

20.4. atkārtots būtisks pārkāpums.

21. Šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētie pārkāpumi uzskatāmi par:

21.1. mazāk būtiskiem:

21.1.1. ja pārkāpums attiecas uz tādu daļu no datu saņēmēja pētnieciskajam darbam saņemtiem netieši identificējamiem statistiskajiem datiem, kura neļauj netieši identificēt datu subjektus;

21.1.2. ja datu saņēmējs var sniegt Latvijas Bankai pierādījumus par to, ka konstatētais pārkāpums ir noticis datu saņēmēja neuzmanības dēļ;

21.1.3. ja datu saņēmējs nav guvis ienākumus no pārkāpuma izdarīšanas vai pieļaušanas;

21.2. būtiskiem:

21.2.1. ja pārkāpums attiecas uz tādu daļu no datu saņēmēja pētnieciskajam darbam saņemtiem netieši identificējamiem statistiskajiem datiem, kura ļauj netieši identificēt datu subjektus;

- 21.2.2. ja pārkāpums bijis ilgstošs, t.i., turpinājies vismaz sešus mēnešus;
 21.2.3. ja konstatēti vairāki mazāk būtiski pārkāpumi;
 21.2.4. ja datu saņēmējs nevar sniegt Latvijas Bankai pierādījumus par to, ka konstatētais pārkāpums noticis datu saņēmēja neuzmanības dēļ;
 21.2.5. ja datu saņēmējs ir guvis ienākumus no pārkāpuma izdarīšanas vai pieļaušanas.

22. Šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētie pārkāpumi uzskatāmi par atkārtotiem, ja Latvijas Banka pirms to konstatējuma attiecīgajam datu saņēmējam vismaz vienu reizi pēdējo četru gadu laikā jau ir piemērojusi sankciju par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem.

23. Iespējamās sankcijas par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem ir šādas.

Nr.p.k.	Pārkāpums	Sankcija	Bāzes sankcija
1.	Mazāk būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi	Brīdinājums vai soda nauda līdz 250 <i>euro</i>	125 <i>euro</i>
2.	Atkārtots mazāk būtisks pārkāpums	Soda nauda no 150 <i>euro</i> līdz 400 <i>euro</i>	275 <i>euro</i>
3.	Būtisks pārkāpums, kas konstatēts pirmo reizi	Soda nauda no 300 <i>euro</i> līdz 600 <i>euro</i>	450 <i>euro</i>
4.	Atkārtots būtisks pārkāpums	Soda nauda no 500 <i>euro</i> līdz 700 <i>euro</i>	600 <i>euro</i>

24. Piemērojot sankcijas par 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem, tiek ņemti vērā:
 24.1. vismaz šādi pārkāpumu izdarījušā vai pieļāvušā datu saņēmēja atbildību mīkstinošie apstākļi:

24.1.1. datu saņēmējs labprātīgi datu subjektam atlīdzinājis pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu;

24.1.2. datu saņēmējs sadarbojas ar Latvijas Banku pārkāpuma pārbaudes laikā;

24.1.3. datu saņēmējs ir veicis pasākumus, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos;

24.2. šādi pārkāpumu izdarījušā vai pieļāvušā datu saņēmēja atbilstību pastiprinošie apstākļi:

24.2.1. datu saņēmējs labprātīgi datu subjektam nav atlīdzinājis pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu;

24.2.2. datu saņēmējs nesadarbojas ar Latvijas Banku pārkāpuma pārbaudes laikā;

24.2.3. datu saņēmējam ir vismaz trīs gadus ilga pieredze finanšu tirgū;

24.2.4. datu saņēmējs nav veicis pasākumus, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos.

25. Sankcijas par šo ieteikumu 1.2. apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem nosaka, identificējot grupu, kurā ietilpst pārkāpums, ņemot vērā šo ieteikumu 9. punktā minētos kritērijus, 23. punktā minētās iespējamās sankcijas (aprēķinu uzsākot ar bāzes sankciju) un 24. punktā minētos apstākļus, kas var samazināt vai palielināt piemērojamās sankcijas apmēru, kā arī novērtējot sankcijas apmēra samērīgumu ar faktiskajiem apstākļiem, citiem datu saņēmējiem par salīdzināmiem pārkāpumiem piemērotajām sankcijām un datu saņēmēja finansiālo stāvokli un ietekmi uz to.

4. Noslēguma jautājums

26. Ieteikumi stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks